

TONE TURNŠEK

Pivovar za poštene čase

Tone Turnšek je prejšnji teden odstopil z mesta predsednika nadzornega sveta Pivovarne Laško zadovoljen, saj je policija ovadila tiste, ki so menedžersko prevzemali skupino podjetij Laškega, in ker se je predzadnji petek nadzorni svet odločil, da bo skupino povezal v koncern. »S tem so postavljeni novi temelji za nadaljevanje že davno začrtane združene industrije pijač,« je dejal.

BRANE PIANO

Obojih, ki jih je bil prisiljen biti, Tone Turnšek doslej javno ni dosti govoril, če že, je besede izbiral preudarno. Zgornjesavinčan, letnik 1940, se je z najtežjimi in najbolj kočljivimi poslovnimi izzivi srečal šele po Abrahamu. Najprej z izgubo južnih trgov, potem z lastninjenjem, političnim pohlepom in nazadnje s poskusom svojega naslednika Boška Šrota, da bi skrivaj v svoj žep pospravil slovensko industrijo pijač in dva dnevna časopisa. Turnšek je lani, že kot upokojenec, preprečil, da bi skupina podjetij končala v zasebni lasti.

Mladi inženir živilske tehnologije se je pred 45 leti zaposlil v pivovarni kot obratovodja, pred 36 leti postal tehnični vodja, pred 29 leti pa direktor. Na čelu pivovarne je ostal 24 let, do upokojitve leta 2005. Čeprav je pozornost javnosti v zvezi s pivovarno Laško danes usmerjena v vse kaj drugega, je treba omeniti nekaj števil.

V času Turnškovega vodenja pivovarne je Laško prodajo podvojilo, in sicer z 0,65 na 1,28 milijona hektolitrov piva na leto, produktivnost na delavca pa s tisoč povečalo na dva tisoč hektolitrov piva. Leta 1994 se je pivovarna preoblikovala v delniško družbo, leta 2000 je kupila pivovarno v Splitu, Radensko in Vital, potem pa Belgijcem izmaknila še ljubljanski Union. Danes lahko ugotovimo, da se je šele po tistem začelo obdobje, ki je skupino podjetij v lasti Laškega privedlo do današnjih težav.

Po spletu okoliščin, ki jih je narekovala politika, je potem Laško najprej kupilo delež, potem pa tudi prevzelo Delo. To je edino sporno obdobje Turnškove vladavine. Leto ali dve pred njegovo upokojitvijo se je namreč Boško Šrot kot njegova desna roka mimo njega že spogledoval s politikom in prišel do deleža v Mercatorju. Med Šrotovo vladavino se je Turnšek vrnil kot njegov nadzornik. Danes pojasnjuje, da Šrot nad-

Ne glede na nezavidljive razmere v skupini Laško je jasno, da je Turnšek zgradil imperij združenih slovenskih proizvajalcev pijač.

zornikom marsičesa ni povedal. Je pa Turnšek sodeloval v nadzornem svetu Istrabenza in Laško je v Mercatorju pomagalo odstraniti Zorana Jankoviča. Šrot je potreboval denar za svoje transakcije, politika je imela svoje pogoje. Zaradi reševanja Šrotove zadolženosti je moralo Delo nezakonito prevzeti Večer. Izbruhnila je namreč finančna kriza in povzročila unovčevanje bančnih zastav. Turnšku je lahko postalo jasno, kaj se je dogajalo po letu 2005. Lani pletiti je kot nadzornik pivovarne odstranil Šrota in za direktorja iz Uniona poklical Dušana Zorka. Potem so iz omar začeli padati okostnjaki zaradi finančnega veriženja pri menedžerskem prevzemanju skupine.

Ne glede na nezavidljive razmere v skupini Laško je jasno, da je Turnšek zgradil imperij združenih slovenskih proizvajalcev pijač. Le da večinski lastniki niso mali delničarji in strateški partnerji, temveč državne banke. Če ne bi bilo gospodarske krize, kač na prsih in politike, ki gospodarsko stisko vselej obrne sebi v prid, bi lahko Turnšek zdaj s terase domače hiše na Pristavi brezskrbno pogledoval proti svoji pivovarni. Toda če je še leta 2005 kazalo, da je iz vseh izzivov in bojev odšel kot zmagovalec z le nekaj praskami, je pet let kasneje drugače. Skupina Laško danes konsolidira poslovanje, zmanjšuje kapital, odplačuje dolgove, prodaja Večer in Delo. Nad prejšnjim in sedanjim vodstvenim menedžmentom in nadzorniki, krivimi in tistimi, ki so le izvrševali ukaze, visijo grožnje kazenskega pregona. Slovensko pivo, večina sokov in voda so še vedno v domači lasti, celo oba dnevnikarja. Tone Turnšek je dosegel svoje, toda cena je bila visoka. Morda zato, ker je verjel, da so ljudje v bistvu pošteni. Dober značaj pa niti na slovenskih sodiščih ni oteževalna okoliščina. ■